

ЗАКОН

О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ

Члан 1.

У Закону о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 106/15, 106/16 аутентично тумачење, 113/17 - аутентично тумачење, 54/19, 9/20 - аутентично тумачење и 10/23 - др. закон), у члану 55. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Предмет извршења ради намирења новчаног потраживања не може бити једина непокретност у искључивој својини извршног дужника која служи задовољењу његових стамбених потреба, под условима прописаним овим законом.”

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

Члан 2.

После члана 151а додају се називи чл. и чл. 151б – 151д, који гласе: „Непокретност која не може бити предмет извршења ради намирења новчаног потраживања

Члан 151б

Непокретност која је у искључивој својини извршног дужника која служи задовољењу његових стамбених потреба не може бити предмет извршења под следећим условима:

- 1) ако се ради о јединој непокретности извршног дужника;
- 2) ако се ради о непокретности на којој извршни дужник има пребивалиште најмање пет година пре подношења предлога за извршење, ако та адреса није пасивизирана;
- 3) ако се ради о непокретности површине до 60м²;
- 4) ако главница потраживања које се намирује не прелази половину тржишне вредности непокретности утврђене у складу са актом јединице локалне самоуправе;
- 5) извршни дужник у периоду од три године пре дана подношења предлога за извршење није продао или поклонио другу непокретност или се одрекао права на наслеђивање непокретне имовине или закључио уговор о доживотном издржавању.

Дужности суда при одлучивању о предлогу за извршење

Члан 151в

О испуњености услова прописаних чланом 151б овог закона одлучује суд надлежан за одлучивање о предлогу за извршење.

Ако је у предлогу за извршење назначена непокретност као предмет извршења, суд ће по службеној дужности утврдити да ли постоје услови за примену члана 151б овог закона.

Суд ће одбити предлог за извршење ако утврди да се ради о непокретности која испуњава услове из члана 151б овог закона.

Против решења о извршењу извршни дужник може изјавити правни лек и због погрешне примене члана 151б овог закона.

Дужности суда и јавног извршитеља у току спровођења извршења

Члан 151г

Уколико је закључком јавног извршитеља одређено спровођење извршења на непокретности, извршни дужник може поднети захтев да се утврди да непокретност не може бити предмет извршења због испуњености услова из члана 151б овог закона.

Захтев из става 1. овог члана се подноси суду преко јавног извршитеља који спроводи извршење, у року од осам дана од дана достављања закључка односно записника о попису непокретности из члана 210. став 3. овог закона.

О захтеву из става 1. овог члана, одлучује судија појединац суда који је донео решење о извршењу, у року од осам дана од достављања захтева.

Против решења којим је одлучено о захтеву из става 1. овог члана може се изјавити приговор у року од осам дана од дана достављања, преко јавног извршитеља који спроводи извршење.

О приговору из става 4. овог члана одлучује веће троје судија суда који је донео решење о извршењу, у року од осам дана од дана достављања приговора.

У поступку из ст. 1. до 5. овог члана свака странка сноси своје трошкове.

Јавни извршитељ је дужан да застане са извршењем док му се не достави правноснажно решење којим је одлучено о захтеву из става 1. овог члана.

Услови под којима непокретност из члана 151б овог закона може бити предмет извршења

Члан 151д

Одредбе чл. 151б до 151г не примењују се ако је:

- 1) извршни дужник у форми јавне или закону оверене исправе дао сагласност да се извршење спроведе на непокретности из члана 151б овог закона;
- 2) потраживање које се намирује проистекло из законског издржавања или из кривичног дела.”.

Члан 3.

Овај закон се примењује на поступке који су покренути после ступања на снагу овог закона.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о допунама Закона о извршењу и обезбеђењу садржан је одредби члана 97. тачка 2. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, поступак пред судовима и другим државним органима.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење Закона о допунама Закона о извршењу и обезбеђењу се предлаже из разлога ефикасније примене заштите права на породични дом који гарантује Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода.

Чланом 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и праксом Европског суда за људска права гарантује се право на породични дом. Ово право се огледа, између осталог, и на право да се изузме од извршења због наплате дуга једина непокретност у којој извршни дужник живи, у случају када би такво извршење нарушило право на породични живот извршног дужника и чланова његове породице и било непропорционално у односу на висину дуга.

Предлогом закона се утврђује која се то некретнина може сматрати домом извршног дужника који се изузима из извршења, као и поступак за остваривање овог права, као и дужности суда и јавних извршитеља који спроводе извршење.

Предложеним допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, садржаним у Предлогу закона, с једне стране, штити се право на породични живот и породични дом извршног дужника и чланова породице који живе са њим, а са друге стране се спречавају злоупотребе које би биле управљене на то да се осујети намирење потраживања и угрозе права извршних поверилаца.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона допуњује се члан 55. Закона о извршењу и обезбеђењу (у даљем тексту: Закон), који уређује предмете извршења, тако што се предвиђа да предмет извршења ради намирења новчаног потраживања не може бити једина непокретност у искључивој својини извршног дужника која служи задовољењу његових стамбених потреба, под условима прописаним овим законом.

Чланом 2. Предлога закона допуњује се Закон додавањем чл. 151б до 151д, како би се уредили услови и поступак за изузимање од извршења једине непокретности у искључивој својини извршног дужника која служи за задовољење његових стамбених потреба, а које је право утврђено у члану 1. Предлога закона.

Чланом 151б Предлога закона прецизирају се услови које морају да буду испуњени да би непокретност била изузета од извршења. Први услов је да се ради о јединој непокретности извршног дужника. Други услов се тиче дужине трајања пријављеног пребивалишта које је евидентирано на адреси на којој се налази непокретност и оно је постављено на најмање пет година пре подношења предлога за извршење. Трећи услов се тиче величине предметне

непокретности и она је ограничена на 60 м². Четврти услов тиче се висине новчаног потраживања, у односу на вредност непокретности. Извршење се не може спровести у случају да главница потраживања које се намирује не прелази половину тржишне вредности непокретности утврђене у складу са актом јединице локалне самоуправе. Пети услов представља заштиту од злоупотреба коришћења овог права који се уводи и он се огледа у томе да није било каквог располагања имовином, од стране извршног дужника у периоду од три године пре дана подношења предлога за извршење.

Чланом 151в Предлога закона прописане су дужности суда при одлучивању о предлогу за извршење. Ако је у предлогу за извршење назначена непокретност као предмет извршења, суд ће по службеној дужности утврдити да ли постоје услови за примену члана 151б овог закона и у случају да су ти услови испуњени одбити предлог за извршење. Поред тога, утврђено је и право извршног дужника да изјави правни лек против решења о извршењу ако је погрешно примењен члан 151б закона.

Чланом 151г Предлога закона прописане су дужности суда и јавног извршитеља у току спровођења извршења. Прописано је право извршног дужника да поднесе захтев суду да утврди да непокретност не може бити предмет извршења због испуњености услова из члана 151б Закона, у случају да је закључком јавног извршитеља одређено спровођење извршења на тој непокретности. О захтеву одлучује судија појединац суда који је донео решење о извршењу, а ако је захтев одбијен може се изјавити приговор већу од троје судија. Јавни извршитељ је дужан да застане са извршењем док се правноснажно не оконча поступак по захтеву или приговору.

Чланом 151д Предлога закона прописију се услови под којима непокретност из члана 151б Закона може бити предмет извршења. Први услов је да је извршни дужник у форми јавне или закону оверене исправе дао сагласност да се извршење спроведе на предметној непокретности, То значи да се изузимање од извршења на предметној непокретности не односи на случајеве када је извршење одређено због хипотеке или друге извршне исправе у којима је садржана сагласност извршног дужника да се намирење спроведе из предметне непокретности. Други услов предвиђа да се изузимање од извршења на предметној непокретности не односи на извршење које је одређено због намирења потраживања које је проистекло из законског издржавања (алиментације) или због потраживања проистеклог из кривичног дела.

Члан 3. Предлога закона је прелазна одредба која прописује да се овај закон примењује само на поступке који су покренути после ступања на снагу овог закона, а не и на поступке који су у току.

Члан 4. Предлога закона је завршна одредба која прописује ступање закона на снагу.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се закон донесе по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине, будући да би недоношење закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по остваривање права грађана у поступку извршења, као и ради усклађивања прописа са Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, односно праксом

Европског суда за људска права, а у циљу испуњења међународних обавеза које произилазе из чланства Републике Србије у Савету Европе.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈИМ СЕ ДОПУЊУЈЕ ЗАКОН О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ

Предмети извршења

Члан 55.

Предмети извршења су ствари и права извршног дужника на којима се спроводи извршење.

Предмет извршења не могу бити ствари изван промета, објекти, оружје и опрема који су намењени одбрани и безбедности Републике Србије .

Предмет извршења не могу бити ни непокретне ни покретне ствари које користе државни органи за обављање послова из своје надлежности.

ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА НЕ МОЖЕ БИТИ ЈЕДИНА НЕПОКРЕТНОСТ У ИСКЉУЧИВОЈ СВОЈИНИ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА КОЈА СЛУЖИ ЗАДОВОЉЕЊУ ЊЕГОВИХ СТАМБЕНИХ ПОТРЕБА, ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ ЗАКОНОМ.

Предмет извршења не могу бити новчана средства и финансијски инструменти који су утврђени као средство обезбеђења у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, укључујући новчана средства и финансијске инструменте на којима је установљено založno право у складу са тим законом.

Предмет извршења не могу бити ни друга права и ствари који су овим или другим законом изузети од извршења.

НЕПОКРЕТНОСТ КОЈА НЕ МОЖЕ БИТИ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

ЧЛАН 151Б

НЕПОКРЕТНОСТ КОЈА ЈЕ У ИСКЉУЧИВОЈ СВОЈИНИ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА КОЈА СЛУЖИ ЗАДОВОЉЕЊУ ЊЕГОВИХ СТАМБЕНИХ ПОТРЕБА НЕ МОЖЕ БИТИ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА ПОД СЛЕДЕЋИМ УСЛОВИМА:

- 1) АКО СЕ РАДИ О ЈЕДИНОЈ НЕПОКРЕТНОСТИ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА;
- 2) АКО СЕ РАДИ О НЕПОКРЕТНОСТИ НА КОЈОЈ ИЗВРШНИ ДУЖНИК ИМА ПРЕБИВАЛИШТЕ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ПРЕ ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ, АКО ТА АДРЕСА НИЈЕ ПАСИВИЗИРАНА;
- 3) АКО СЕ РАДИ О НЕПОКРЕТНОСТИ ПОВРШИНЕ ДО 60М2;
- 4) АКО ГЛАВНИЦА ПОТРАЖИВАЊА КОЈЕ СЕ НАМИРУЈЕ НЕ ПРЕЛАЗИ ПОЛОВИНУ ТРЖИШНЕ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ УТВРЂЕНЕ У СКЛАДУ СА АКТОМ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ;
- 5) ИЗВРШНИ ДУЖНИК У ПЕРИОДУ ОД ТРИ ГОДИНЕ ПРЕ ДАНА ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ НИЈЕ ПРОДАО ИЛИ ПОКЛОНИО ДРУГУ НЕПОКРЕТНОСТ ИЛИ СЕ ОДРЕКАО ПРАВА НА НАСЛЕЂИВАЊЕ НЕПОКРЕТНЕ ИМОВИНЕ ИЛИ ЗАКЉУЧИО УГОВОР О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ.

ДУЖНОСТИ СУДА ПРИ ОДЛУЧИВАЊУ О ПРЕДЛОГУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ

ЧЛАН 151В

О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ПРОПИСАНИХ ЧЛАНОМ 151Б ОВОГ ЗАКОНА ОДЛУЧУЈЕ СУД НАДЛЕЖАН ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПРЕДЛОГУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ.

АКО ЈЕ У ПРЕДЛОГУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ НАЗНАЧЕНА НЕПОКРЕТНОСТ КАО ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА, СУД ЋЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ УТВРДИТИ ДА ЛИ ПОСТОЈЕ УСЛОВИ ЗА ПРИМЕНУ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА.

СУД ЋЕ ОДБИТИ ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ АКО УТВРДИ ДА СЕ РАДИ О НЕПОКРЕТНОСТИ КОЈА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА.

ПРОТИВ РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ ИЗВРШНИ ДУЖНИК МОЖЕ ИЗЈАВИТИ ПРАВНИ ЛЕК И ЗБОГ ПОГРЕШНЕ ПРИМЕНЕ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА.

ДУЖНОСТИ СУДА И ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ИЗВРШЕЊА

ЧЛАН 151Г

УКОЛИКО ЈЕ ЗАКЉУЧКОМ ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА ОДРЕЂЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА НА НЕПОКРЕТНОСТИ, ИЗВРШНИ ДУЖНИК МОЖЕ ПОДНЕТИ ЗАХТЕВ ДА СЕ УТВРДИ ДА НЕПОКРЕТНОСТ НЕ МОЖЕ БИТИ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА ЗБОГ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА.

ЗАХТЕВ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ПОДНОСИ СУДУ ПРЕКО ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА КОЈИ СПРОВОДИ ИЗВРШЕЊЕ, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ЗАКЉУЧКА ОДНОСНО ЗАПИСНИКА О ПОПИСУ НЕПОКРЕТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 210. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА.

О ЗАХТЕВУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОДЛУЧУЈЕ СУДИЈА ПОЈЕДИНАЦ СУДА КОЈИ ЈЕ ДОНЕО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДОСТАВЉАЊА ЗАХТЕВА.

ПРОТИВ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ЗАХТЕВУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ПРИГОВОР У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА, ПРЕКО ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА КОЈИ СПРОВОДИ ИЗВРШЕЊЕ.

О ПРИГОВОРУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ОДЛУЧУЈЕ ВЕЋЕ ТРОЈЕ СУДИЈА СУДА КОЈИ ЈЕ ДОНЕО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ПРИГОВОРА.

У ПОСТУПКУ ИЗ СТ. 1. ДО 5. ОВОГ ЧЛАНА СВАКА СТРАНКА СНОСИ СВОЈЕ ТРОШКОВЕ.

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ЈЕ ДУЖАН ДА ЗАСТАНЕ СА ИЗВРШЕЊЕМ ДОК МУ СЕ НЕ ДОСТАВИ ПРАВНОСНАЖНО РЕШЕЊЕ КОЈИМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ЗАХТЕВУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

УСЛОВИ ПОД КОЈИМА НЕПОКРЕТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА МОЖЕ БИТИ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА

ЧЛАН 151Д

ОДРЕДБЕ ЧЛ. 151Б ДО 151Г НЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ АКО ЈЕ:

1) ИЗВРШНИ ДУЖНИК У ФОРМИ ЈАВНЕ ИЛИ ЗАКОНУ ОВЕРЕНЕ ИСПРАВЕ ДАО САГЛАСНОСТ ДА СЕ ИЗВРШЕЊЕ СПРОВЕДЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 151Б ОВОГ ЗАКОНА;

2) ПОТРАЖИВАЊЕ КОЈЕ СЕ НАМИРУЈЕ ПРОИСТЕКЛО ИЗ ЗАКОНСКОГ ИЗДРЖАВАЊА ИЛИ ИЗ КРИВИЧНОГ ДЕЛА.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство правде – Сектор за нормативне послове

2. Назив прописа

Предлог закона о допунама Закона о извршењу и обезбеђењу
Draft Law on Amendments to the Law on Enforcement and Security

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум),:

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – ПРАВОСУЂЕ, СЛОБОДЕ И БЕЗБЕДНОСТ
80. – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

Одредбама Споразума није дат посебан рок за усклађивање, већ се усклађивање врши у складу са општим роком у складу са чланом 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

У потпуности испуњава.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

У оквиру НПАА 2024-2027, Кластер 1 Основе, Преговарачко поглавље 23 - Правда, слобода и безбедност, потпоглавље 3.23.1. Судски систем, под редним бројем 6. Шифра 2024-512 предвиђено је доношење Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу; Место у структури НПАА 3.23.1. са роком 2026/IV

Међутим овај Предлог закона о допунама Закона о извршењу и обезбеђењу није планиран у 2025 години и не налази се по обухвату измена и допуна Закона у НПАА.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- /

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- Не постоје прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У поступку припреме Предлога закона о допунама Закона о извршењу и обезбеђењу није остварена сарадња са Европском комисијом, с обзиром да за израду предметног акта није било неопходно остварити овај конкретни облик сарадње.